

Správy

MYWEB: Measuring Youth Well-Being

Výskumný projekt MyWeb financuje EÚ. Na jeho riešení participuje trinásť univerzít a výskumných organizácií z jedenástich európskych krajín: Manchester Metropolitan University, UK, University of Bremen, Grécko, Pompeu Fabra University, Španielsko, Ivo Pilar Institute of Social Sciences Zagreb, Chorvátsko, University of Debrecen, Maďarsko, Daugavpils University, Litva, Panteion University of Athens, Grécko, Tallinn University, Estónsko, University of SS Cyril and Methodius, Slovensko, Centre for Research and Studies in Sociology, ISCTE, Lisbon University Institute, Portugalsko, Caucasus Research Resource Centers, Grécko, The Institute for Social and Economic Research, University of Essex, UK, University of Cambridge, UK. Hlavným partnerom je Manchester Metropolitan University, UK, a hlavným koordinátorom celého projektu Gary Pollock. Za Slovenskú a Českú republiku je hlavným koordinátorom projektu Ladislav Macháček.

MyWeb je zameraný predovšetkým na:

- objektívne a subjektívne opatrenia smerujúce k blahobytu (well-being) detí a mladých ľudí,
- opatrenia týkajúce sa zdravia, životného štýlu a chudoby,
- rodinné skúsenosti, vrátane rodičovskej rodiny, jej zániku a reformácie, a jej vplyve na deti,
- vzdelávanie a školské skúsenosti,
- prechod zo školy do práce,
- formovanie vzťahov mladých ľudí,
- narodenie dieťaťa a založenie rodiny,
- bytové podmienky,
- zmapovanie aktuálnych skúseností a dynamiku rozvoja priateľských kruhov,
- občianske a voľnočasové aktivity,
- skúsenosti a zážitky najzraniteľnejších skupín v spoločnosti.

Projekt vychádza z konceptu “blahobyť detí a mládeže”. Podpora detského a mládežníckeho blaha sleduje nielen, aby mali deti dobré detstvo, ale chápe sa aj ako pevný základ pre ich budúci blahobyť ako dospelých. Napriek značnému akademickému a politickému záujmu o túto problematiku v priebehu posledných desaťročí neexistuje všeobecne prijatá definícia tohto pojmu (well-being). V akademickej literatúre sa používa ako pojem zastrešujúci jednotlivé oblasti kvality života.

Projekt zahŕňa rôzne oblasti tvoriace rámec blahobyť detí a mladých ľudí, ktoré zaisťujú dôkladný pohľad na dáta, ktoré sú potrebné na zachytenie európskej politiky na podporu dobrých životných podmienok detí a mladých

ľudí. Cieľovými skupinami projektu sú predovšetkým deti a mladí ľudia, ale aj široká škála odborníkov vo vláde, mimovládne organizácie, akademická obec, oblasť praktickej realizácie mladých ľudí. Všetci sa budú podieľať na zhromažďovaní údajov o blahobyte detí a mládeže a na určovaní vhodnej stratégie.

Aj výskumná skupina na Slovensku (FSV UCM v Trnave) pod vedením Ladislava Macháčka chce prispieť k lepšiemu pochopeniu toho, ako by sme mali merať a zbierať údaje o deťoch a mladých ľuďoch, a napokon zlepšiť ich životy prostredníctvom rozvoja politik založených na spoľahlivých dôkazoch.

Projekt mapuje existujúce výskumy a dáta, aktuálne poznatky o literatúre a sociálnej praxi v celej EÚ a mimo nej, skúma spoluprácu s mladými ľuďmi, realizuje pilotný prieskum rozličných politik a ich dopad. Budeme sa venovať diseminácii získaných výsledkov, čo umožní aj podpora ministra práce a sociálnych vecí Jána Richtera, ktorú prezentoval v liste dekanovi FSV UCM v Trnave.

Aktuálne sme v rámci projektu (WP2). za Slovenskú a Českú republiku odovzdali výskumné dáta získané expertnými rozhovormi. Otázky sa týkali týchto okruhov a oblastí:

Súčasná politika a projekty

1. Aké sú Vaše súčasné úlohy/projekty vzhľadom na rozvoj a udržanie blahobytu detí a mladých ľudí (children well-being)?
2. Máte nejaké iné alternatívy okrem týchto úloh?
3. Ktoré vládne alebo mimovládne organizácie sa na tejto problematike a týchto rozhodnutiach podieľajú?
4. Čo sa týmito politikami/projektmi na predchádzajúcom stave zmenilo?
5. Ktoré ciele sa ešte nepodarilo naplniť?
6. Sú nejaké konkrétne prekážky implementácie spomínaných politik/projektov? (inštitucionálne, organizačné problémy, štruktúry)
7. Čo bolo impulzom/motiváciou pre participáciu na takomto projekte/politike?
8. Máte nejaké konkrétne úmysly zmeniť súčasnú politiku v tejto oblasti?
9. Ktoré politické záležitosti, problémové oblasti sú menej podstatné a prečo?
10. Aká je efektivita: vstupné náklady/výstupné zhodnotenie, náklady?
11. Aké organizačné metódy sú využívané a aké sú možnosti opakovania tohto procesu?
12. Viete, akým spôsobom bola politika v tejto oblasti tvorená?
13. Myslíte si, že tvorcovia politik reflektovali názory ľudí, ktorých sa táto politika dotýka a použili aj iné zdroje skúseností a vedomostí o danom probléme?

Minulosť a budúcnosť, vo všeobecnosti

1. Ako odhadujete politiku detského blahobytu (well – being) na Slovensku/v ČR vo všeobecnosti?
2. Sú nejaké indikátory, ktoré sú prehliadané alebo nedostatočne pokryté s ohľadom na detskú/mládežnícku politiku?
3. Aké očakávania máte vo vzťahu k EÚ a detskému blahobytu?
 - Detská starostlivosť
 - Prístup k vzdelaniu
 - Prostredie, v ktorom dieťa vyrastá (najmä rodina)
 - Rodičovská podpora (zariadenia pre deti počas pracovnej doby, podpora chudobných rodín, ...)
4. Ako môžu byť podľa Vás názory a myšlienky detí lepšie integrované do verejnej politiky a rozhodovania?
5. Aká miera participácie a integrácie je „sponzorovaná“ zhora, „generovaná“ zdola, prípadne kombinácia oboch?
6. Ako by sa dalo podľa Vás pomôcť rodinám s nízkymi príjmami zabezpečiť adekvátnu starostlivosť o deti, aby bolo možné zabezpečiť vzdelanie, školenia, pracovné výsledky a zlepšiť kvalitu detskej starostlivosti?
7. Aký spoločenský vývoj je nevyhnutný, aby bolo možné prepojiť domácu (neformálnu) starostlivosť o deti s formálnou detskou starostlivosťou? Aké sú prekážky a aké ciele sa podarilo/nepodarilo dosiahnuť?
8. Aké skupiny detí sú vo všeobecnosti vylúčené z politík a projektov a aké iniciatívy existujú na ich integráciu?

Benefity/prospech z výskumných dát a štúdií

1. Ako ťažíte/môžete ťažiť z longitudinálnych štúdií? (uved'te príklady)
2. Sú nejaké aspekty, ktoré Vám chýbajú v súčasnom výskume a štúdiách? Prosím, uveďte
3. Ako je možné tieto porovnať z hľadiska relevancie a presvedčivosti?
4. Akým spôsobom ste vyhodnocovali Vaše výsledky, výskumy a ako ste robili rozhodnutia na základe výskumu?

V Slovenskej republike sme realizovali 4 rozhovory. Výber informátorov sme uskutočnili na stretnutí výskumného tímu (Ladislav Macháček, Silvia Dončevová, Jaroslav Mihálik). Hlavný sprostredkovateľ našich kontaktov bol Rastislav Bednárík (expert Ústavu sociálnych vecí a práce, Bratislava).

Respondent 1 a 2 zastupovali **štátnu správu** (Oddelenie štátnej podpory a stratégie sociálnej a rodinnej politiky, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR), respondent 3 zastupoval **mimovládne organizácie** (Centrum pre výskum etnicity a kultúry). Respondent 4 zastupoval inštitúciu reprezentujúcu **oblasť mládežníckej politiky a práce s mládežou** (Iuventa – Slovenský

inštitút mládeže). Respondenti 1 a 2 boli zástupcovia inštitúcie štátnej správy, ktorá má zodpovednosť za legislatívu, ktorá súvisí so sociálnou politikou na Slovensku a má vplyv na formuláciu legislatívnych nástrojov ovplyvňujúcich aktuálny stav blahobytu detí a mládeže na Slovensku. Respondent 3 zastupoval jeden z mnohých subjektov občianskej spoločnosti, ktorý zastupuje vo vyjednávaní legislatívnych noriem rozličné skupiny detí a mládeže. Respondent 4, zastupujúci Slovenský inštitút mládeže, reprezentoval expertnú inštitúciu, ktorá sa usiluje o začlenenie oblasti wellbeing do novej koncepcie mládežníckej politiky a práce s mládežou na Slovensku (2014).

Za Českú republiku sme realizovali 3 rozhovory. **Štátnu správu** zastupoval informátor 1 (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Odbor pro mládež) a informátor 2 (Oddělení koncepce a mezinárodní spolupráce, Národní institut pro další vzdělávání) a informátor 3 zastupoval **mimovládne organizácie** (YMCA). Výberu informátorov predchádzalo spoločné stretnutie členov výskumného tímu, na ktorom sme zadefinovali oblasti, ktoré by mali informátori pokryť a následne vyhľadanie možných zdrojov. Sprostredkovateľ kontaktov bola Jana Miháliková (Juventa). Informátor 1 a 2 boli oslovení ako zástupcovia štátnej správy, ktorá má priamy vplyv na tvorbu a realizáciu legislatívy, súvisiacej s politikou detí a mládeže, a teda priamy vplyv na formuláciu legislatívnych nástrojov ovplyvňujúcich aktuálny stav blahobytu detí a mládeže v Českej republike. Informátor 3 bol oslovený so zámerom zaistiť pohľad jednej z organizácií tretieho sektora, ktorých prítomnosť pri vyjednávaní legislatívnych opatrení je nevyhnutná. Iné oslovené organizácie tretieho sektora sa nám do procesu zberu výskumných dát zapojiť nepodarilo.

Metodika zberu informácií

Prvotný zámer bol získať potrebné informácie metodikou rozhovorov face to face. Komunikácia prostredníctvom e-mailu sa ukázala ako najvhodnejšia nielen z hľadiska časového, ale najmä z hľadiska náročnosti témy. Respondenti sa cítili komfortnejšie, nakoľko mali čas potrebný na sformulovanie a kontrolu poskytnutých informácií.

Tematické okruhy expertného interview

Podľa metodického usmernenia koordinátora sme sledovali tieto tri hlavné oblasti problematiky: súčasná politika a projekty, minulosť a budúcnosť problematiky, prospech z výskumných dát a štúdií.

Zber údajov

Výber a získanie súhlasu respondentov prebehol v termíne 7. 4 – 11. 4.2014, následná komunikácia s jednotlivými expertmi sa uskutočnila v termíne 11. –

25. 4. 2014. Analýza rozhovorov prebehla v termíne 30. 4. – 7. 5. 2014. V tomto období pracuje výskumná skupina na ďalších úlohách, ktorými je analýza existujúcich politík, ktoré sa primárne či okrajovo dotýkajú blahobytu detí a mládeže.

Podrobnejšie informácie nájde čitateľ na www.fp7-myweb.eu

Silvia Dončevová